

De gedenksteen van 'De Nijverheid'

Elly Sjouw

Foto Anders (Peter Lasonder)

Het kantoorpand op de hoek Nijverheidstraat-Van Galenstraat, in het centrum van Enschede, herbergt een bijzonder monument. In de hal is een gedenksteen in de muur gemetseld, met daarop de namen van tien personen die de Tweede Wereldoorlog niet hebben overleefd. Het gaat hier om medewerkers van textielfabriek de Nijverheid en leden van de familie Van Gelderen: G.H.A. Broekhuis, S. Frankenhuys, B.F. van Gelderen, dr. F.M. van Gelderen, J.A.R. van Gelderen, M.J. van Gelderen, M.L. van Gelderen, A.N. van Goor, N. Hoek en C.B. Sanders. De N.V. Stoomweverij Nijverheid stond naast het kantoorpand, op de plek waar tegenwoordig het politiebureau staat. Het kantoorpand zelf was destijds het woonhuis van de familie Van Gelderen, eigenaar van de Nijverheid. Momenteel is de korpsleiding van de politie Twente er gehuisvest.

De gedenksteen is eind jaren veertig van de vorige eeuw gemaakt door de Amsterdamse beeldhouwer Ben Guntenaar en had een plaats in de hal van het nieuw gebouwde kantoor, behorende bij de textielfabriek, op de hoek Nijverheidstraat-Haaksbergerstraat. Sinds begin jaren zeventig, toen fabriek en kantoren werden afgebroken, werd het monument bewaard in het archief van Texoprint in Boekelo, waar de productie van Stoomweverij

Nijverheid inmiddels naartoe verplaatst was. Pas in 2000 ging de steen weer terug naar zijn vertrouwde omgeving: het voormalige woonhuis van de familie Van Gelderen aan de Nijverheidstraat 2

In 2002 verscheen het boek 'Een eigen patroon', ISBN 90 5260 062 7. Hierin beschrijft historica Francisca de Haan de geschiedenis van de familie Van Gelderen en haar bedrijven. In het boek worden ook de omstandigheden beschreven waaronder een aantal van de personen, genoemd op de gedenksteen, zijn overleden.